

Název opatření SCLLD: Realizace sídelní zeleně

Specifický cíl: 4.4 - Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech

Aktivita 4.4.1: Revitalizace funkčních ploch a prvků sídelní zeleně

Výše podpory

60 % z celkových způsobilých výdajů

Podporovaná opatření CLLD

1. Zakládání a obnova ploch a prvků veřejné zeleně, včetně funkčních propojení s přírodními plochami prostřednictvím výsadeb či ošetřením stromů a keřů, např. :

- zakládání a obnova městských parků a parkových náměstí,
- zakládání a obnova lesoparků a hájů,
- zakládání a obnova doprovodné zeleně u vodních toků,
- vytváření průlehů se zatravněním,
- zakládání a obnova alejí,
- zakládání a obnova zeleně podél komunikací,
- zakládání a obnova uličních stromořadí,
- zakládání a obnova sídlištní zeleně veřejných prostranství (mimo vnitrobloky),
- zakládání a obnova zahrad v areálech veřejného občanského vybavení (školy, nemocnice...),
- zakládání a obnova zahrad v areálech významných veřejných budov,
- obnova historických parků (mimo národní kulturní památky),
- zakládání a obnova zeleně hřbitovů,
- zakládání a obnova zeleně dětských hřišť.

1. 1. jako součást realizace zeleně obnova a zakládání doprovodných vodních prvků a ploch přírodě blízkého charakteru, vytváření vodních a mokřadních biotopů, prostorově začleněných a funkčně provázaných s realizovanými plochami zeleně, které zároveň zvyšují retenční potenciál sídelního prostředí a zpomalují odtok srážkové vody, např. :

- tůň/jezírka,
- mokřady,

- vodní toky a jejich částí,
- drobné retenční nádrže na srážkovou vodu přístupné pro život a vývoj na vodu vázaných organismů (bez použití umělých těsnících materiálů).

1. 2. jako součást realizace zeleně opatření na podporu biodiverzity, např. :

- bezpečné ponechání stojících torz dřevin,
- bezpečné ponechání doupných stromů,
- zpracování a ponechání ležících kmenů,
- zpracování a ponechání větví v hromadách,
- vytváření přirozených úkrytů či líhnišť pro organismy.

1. 3. jako součást realizace zeleně doplnění bylinného patra, např. :

- zakládání a obnova zatravněných ploch,
- zakládání trvalkových záhonů neinvazních bylin a cibulovin.

1. 4. jako součást realizace zeleně pořízení a instalace nového, či rekonstrukce stávajícího mobiliáře, např. :

- informační cedule/panely za účelem zajištění pozitivního přístupu veřejnosti k realizovanému opatření,
- interaktivní prvky za účelem zajištění pozitivního přístupu veřejnosti k realizovanému opatření,
- hmyzí hotely,
- lavičky pro veřejnost,
- odpadkové koše,
- stojany na kola,
- veřejná pítka,
- zahrazovací sloupky k zeleni,
- žardiniéry pro výsadbu dřevin či trvalek na nepropustných plochách,
- stromové mříže,
- psí záchody.

1. 5. jako součást realizace zeleně přeměna ploch, které funkčně propojují prvky veřejné zeleně, např. ::

- přeměna nepropustných ploch na propustné a polopropustné,
- rekonstrukce cest a pěšin s propustným a polopropustným povrchem,
- budování nových cest a pěšin s propustným a polopropustným povrchem.

Omezení

Revitalizované plochy se musí nacházet ve stávajícím zastavěném území sídla nebo na zastavitelné ploše mimo zastavěné území, na které od doby schválení územního plánu došlo k realizaci zástavby nebo bylo vydáno stavební povolení. Revitalizované plochy zeleně musí být v územním plánu vymezeny jako zeleň ve veřejném prostranství nebo samostatně vymezeny jako plochy zeleně nebo vymezeny v rámci systému sídelní zeleně jako plochy, jejichž podmínky využití zajišťují ochranu před zastavěním a umožňují využití jako zeleň.

Projekt musí být realizován v obci, která ke dni podání žádosti dosahuje minimálního počtu 500 obyvatel, přičemž počty obyvatel městských částí se sčítají. Obcí se v rámci této podmínky myslí místo realizace projektu. Podmínka se vztahuje k území, nikoliv k žadateli. Jako povinná příloha k žádosti se dokládá čestné prohlášení statutárního zástupce obce či vyjádření orgánu státní správy a samosprávy o dosažení hranice 500 obyvatel.

Způsobilost výdajů dle jednotlivých opatření:

Číslo opatření	Jednotlivá opatření	Limit způsobilých výdajů
1	Výsadby, ošetření dřevin	bez omezení
2	Založení trávníku	20 % z 1 (výsadby, ošetření dřevin)
3	Trvalkové záhony	20 % z 1 (výsadby, ošetření dřevin)
4	Nezbytné kácení	pouze v souvislosti s výsadbou, uvolněním
5	Realizace zeleně	součet 1 + 2 + 3 + 4
6	Pěšiny (realizace cestiček)	10 % z 5 (Realizace zeleně)
7	Terénní úpravy	10 % z 5 (Realizace zeleně)
8	Vodní prvky	10 % z 5 (Realizace zeleně)
9	Mobiliář	20 % z 5 (Realizace zeleně)
10	Základní rozpočtové náklady	součet 5 + 6 + 7 + 8 + 9

11	Vedlejší rozpočtové náklady	3 % z 10 (Základní rozpočtové náklady)
12	Přímé realizační výdaje	součet 10 + 11

Nezpůsobilé výdaje:

- Frézování a jiné způsoby likvidace pařezů.
- Výsadba a ošetřování těchto druhů: Acer negundo - javor jasanolistý, Ailanthus altissima – pajasan žláznatý, Prunus serotina – střemcha pozdní, Rhus typhina – škumpa orobincová, Lycium barbarum – kustovnice cizí.

Důležité informace

- Projekt musí obsahovat dostatečné zhodnocení stávajícího stavu území. Zhodnocení stávajícího stavu území obsahuje popis místa realizace a souvisejícího okolí a výsledky přírodovědného posouzení. Jako zdroj je možné využít Nálezovou databázi AOPK ČR – NDOP. V případě nedostatku zdrojových dat je žádoucí terénní průzkum. Terénní průzkum je nutné provádět ve vegetačním období, průzkum provedený v zimním období neposkytuje relevantní informace. Zhodnocení stávajícího stavu se dokládá v rámci biologického posouzení jako povinná příloha. Hodnocení stávajícího stavu území musí obsahovat: popis a posouzení výchozího stavu lokality před realizací opatření, vč. širších územních vztahů, fotodokumentace, výskyt zvláště chráněných druhů).
- Projekt musí být zaměřen na posílení biodiverzity daného území, ne pouze na estetické úpravy veřejných prostorů (např. nejde financovat plošné odstraňování dřevinných porostů a jejich nahrazení novou výsadbou okrasných keřů, rekonstrukce zanedbaných trávníků a podobně). Projektované činnosti musí vždy zvyšovat biodiverzitu daného území.
- Projekt musí obsahovat posouzení a popis možných negativních vlivů v průběhu realizace opatření na přírodu a krajinu vč. návrhu opatření na jejich eliminaci či minimalizaci (např. etapizace realizace opatření, záchranné transfery organismů, vytváření dočasných záchranných refugií během realizace apod.)
- V případě návaznosti na jiná opatření musí PD obsahovat popis této návaznosti tak, aby umožnil posoudit její význam pro navrhované opatření. Za návazný lze považovat projekt, který pokračuje na stejném místě v realizaci rozpracovaného opatření (časová návazností nebo rozšiřuje území, ve kterém již byla podobná opatření realizována (územní návaznost). Za návazný lze považovat v tomto smyslu i záměr navazující na zámer jiného žadatele.

Způsobilé výdaje:

- Výsadby dřevin (jedná se o veškeré činnosti potřebné k zdárnému ujmoutí dřevin, viz. Standardy péče o přírodu a krajinu. SPPKA 02-001 VÝSADBA STROMŮ, SPPKA 02-003 VÝSADBA ŘEZ KERŮ, případně další relevantní - <http://standardy.nature.cz/>).
- Ochranu a ošetření stávajících stromů
- Kácení dřevin je způsobilé pouze v případě, že bude prokazatelně nezbytné k založení nové zeleně, případně k revitalizaci zeleně stávající. Pokud dřeviny navrhované ke kácení nejsou nahrazovány novou výsadbou či nesouvisí s uvolněním, nejsou způsobilým výdajem. Kácení je tedy způsobilé pouze v případě, že následná výsadba proběhne v bezprostřední blízkosti káceného stromu. To znamená současná a budoucí koruna se z větší části překrývají. Kácení z důvodu zajištění provozní bezpečnosti není způsobilým výdajem, v těchto případech se nejedná o obnovní management, ale udržovací management.
- Výdaje na následnou péči o dřeviny po dobu tří let po ukončení realizace projektu. (např. zálivka, výchovný řez, kontrola, doplnění nebo odstranění kotvících a ochranných prvků, hnojení, kypření výsadbové mísy, vyžínání porostu, odplevelování, ochrana proti chorobám a škůdcům, doplnění mulče, ochrana před vlivem mrazu...) Následná péče je popsána ve standardech AOPK ČR (SPPKA 02-001 VÝSADBA STROMŮ, SPPKA 02-003 VÝSADBA ŘEZ KERŮ).
- výdaje na zakládání doprovodných vodních prvků a ploch přírodě blízkého charakteru, vytváření vodních a mokřadních biotopů, prostorově začleněných a funkčně provázaných s realizovanými plochami zeleně, které zároveň zvyšují retenční potenciál sídelního prostředí a zpomalují odtok srážkové vody do výše 10 % ze způsobilých výdajů na realizaci zeleně (např.: tůň/jezírka, mokřady, vodní toky a jejich částí, drobné retenční nádrže na srážkovou vodu přístupné pro život a vývoj na vodu vázaných organismů (bez použití umělých těsnících materiálů).
- Výdaje na pořízení a instalaci nového, či rekonstrukci stávajícího mobiliáře maximálně do výše 20 % ze způsobilých výdajů na realizaci zeleně (např.: informační cedule a interaktivní panely, vč. hmyzích hotelů za účelem zajištění pozitivního přístupu veřejnosti k realizovanému opatření, lavičky, odpadkové koše, stojany na kola, veřejná pítka, zahrazovací sloupky, žardiniéry, stromové mříže, psí záchody).
- Výdaje související s opatřením na podporu biodiverzity (např.: bezpečné ponechání stojících torz dřevin, bezpečné ponechání doupných stromů, zpracování a ponechání ležících kmenů, zpracování a ponechání větví v hromadách, vytváření přirozených úkrytů či líhnišť pro organismy

Výpis dalších náležitosti projektové dokumentace:

- ✓ Průvodní zpráva
- ✓ Biologické posouzení
- ✓ Dostatečné zhodnocení stávajícího stavu
- ✓ Inventarizace (soupis) dřevin, v případě ošetření nebo kácení dřevin dendrologický průzkum a návrh pěstební opatření včetně plochy stromu ošetřované dřeviny (součin průměru koruny a výšky stromu). U jednotlivých stromů zahrnuje inventarizace (soupis stromů) lokalizaci stromů a určení základních taxonomických a dendrometrických údajů, dendrologický průzkum zahrnuje kromě inventarizace ještě fyziologické stáří, vitalitu, zdravotní stav, stabilitu, perspektivu a datum hodnocení. U porostů dřevin zahrnuje inventarizace (soupis) lokalizaci, rozdělení do porostních skupin a stanovení rozlohy a dendrologický průzkum zahrnuje kromě inventarizace stanovení taxonomické struktury s početním či procentuálním zastoupením, rozdělení do velikostních kategorií, slovní popis stavu a návrh technologie pěstební zásahu pro jednotlivé velikostní kategorie. Návrh pěstební opatření v obou případech zahrnuje technologii a naléhavost zásahu, případně návrh opakování zásahu.
- ✓ Návrh péče o výsadby dřevin po dobu udržitelnosti (tzn. 10 let.)
- ✓ Podrobný situační výkres navrhovaného řešení v měřítku 1 : 200 až 1 : 2000
- ✓ Přehledný položkový rozpočet, členěný dle kategorií (jednotlivých činností) a procentních omezení (výsadby, ošetření, kácení, travníky, trvalkové záhony, vodní prvky, terénní úpravy, mobiliář, cesty a další související výdaje)
- ✓ Zákres dotčených inženýrských sítí.
- ✓ Předpokládaný harmonogram prací s popisem realizace a následné péče

Na co si dát pozor

- V rámci podporovaných opatření je možné realizovat pouze akce obnovního charakteru, nikoli charakteru udržovacího. Udržovací management zachovává nynější stav a nepřispívá k potřebné změně, zatímco obnovní management zahrnuje akce, jejichž realizací dojde k pozitivní změně stavu na dané lokalitě (např. výsadby, vyřezání náletu). Postupy, jimiž má být cílového stavu dosaženo, musí být dostatečně popsány.
- Oplocené areály v sídlech (školní zahrady, nemocniční zahrady, hřbitovy apod.) lze financovat pouze, pokud se jedná o zeleň veřejnou. Plochy veřejně přístupné sídelní zeleně musí být přístupné široké veřejnosti nikoli pouze pro klienty daných zařízení